

Managementrapportage Heffingsaudit

Gemeente Fictief

Datum: 14-10-2011

Opgesteld door: SMQ

Kenmerk: Heffingsaudit

Inhoudsopgave

1.	Algemeen	- 3 -
1.1.	Inleiding	- 3 -
1.2.	Wat meten we?	- 3 -
2.	Totaaloverzicht	- 4 -
2.1.	Verordeningen	- 4 -
2.2.	Objectenoverzicht	- 5 -
2.3.	Aanslagoplegging	- 6 -
3.	Analyse	- 7 -
3.1.	Indicatie niet opgelegde heffingen	- 7 -
3.2.	Niet opgelegd per heffingssoort	- 8 -
3.3.	Rechtmatigheidsscore	- 9 -
3.4.	Benchmark	- 9 -
3.5.	Oorzaken en gevolgen	- 10 -
3.6.	Aanbevelingen	- 12 -

1. Algemeen

1.1. Inleiding

Bij gemeenten is sprake van een toenemende behoefte aan inzicht in de volledigheid van de belastingheffing. De accountant die de rechtmatigheid controleert, de controller die informatie nodig heeft voor de planning en control cyclus, het hoofd belastingen die het heffingsproces wil optimaliseren tot aan de marap die gevuld moet worden. Het probleem daarbij is vaak de beschikbaarheid en eenduidigheid van de gegevens. De informatie moet vaak op handmatige wijze uit het belastingstelsel gefilterd worden. Dat kost vaak veel tijd, maar de informatie is ook niet altijd even uniform en betrouwbaar.

Voor de afdeling belastingen is van belang om de niet gerealiseerde heffingen als werkvoorraad in kaart te hebben voor de ingeplande vervolgcycli. Collect heeft een tool ontwikkeld waarmee op een snelle en betrouwbare manier sluitende stuurinformatie verkregen kan worden van de volledigheid van de gemeentehaftingen, het bruto-netto traject en de realisatie van de begroting. Behalve het inzichtelijk maken van de voornoemde zaken worden de onvolledigheden op detailniveau uitgelijst zodat hier een verbeteractie op gezet kan worden. Volledig inzicht dus.

1.2. Wat meten we?

In deze Heffingsaudit brengen we zoals gezegd de volledigheid van de belastingheffing in beeld, analyseren we de inrichting van het belastingstelsel en de heffingsprocessen. Dit doen we volgens de 100% methode. Dit wil zeggen dat we eerst definiëren op welke wijze de aanslagoplegging en de gegevenslevering aan derden volledig zou zijn, want deze twee activiteiten zijn immers de core-business van de organisatie die verantwoordelijk is voor de belastingheffing. Dit gebeurt aan de hand van de verordeningen en de landelijke wetgeving. Praktisch gezien komt het er dan op neer dat we de aanslagoplegging nabootsen zoals deze idealiter ingericht zou kunnen worden op basis van de verordeningen en wetgeving. De ideale aanslagoplegging vergelijken we met de gerealiseerde aanslagoplegging. Vervolgens geven we aan bij welke objecten de gerealiseerde aanslagoplegging verschilt en wat de financiële consequenties hiervan zijn. Samen met inhoudelijke deskundigen van de afdeling analyseren we de oorzaken van de verschillen en bepalen we de gevolgen hiervan. In deze rapportage treft u de samenvatting aan van de resultaten, in de operationele rapportage worden de resultaten tot op objectniveau gerapporteerd. Op deze wijze krijgt u inzicht in de rechtmatigheid van de belastingadministratie en de volledigheid van de aanslagoplegging.

2. Totaaloverzicht

2.1. Verordeningen

De analyse begint bij de bestudering van de verordeningen, hierin wordt immers gedefinieerd hoe groot het belastingpotentieel is. Hierbij houden we rekening met de volgende aspecten:

- Is er sprake van een minimum biljet waarde?
- Is er sprake van een minimum waarde?
- Zijn er facultatieve vrijstellingen opgenomen?
- Welke tarieven worden gehanteerd?

Voor de riool- en afvalstoffenheffing beoordelen we daarnaast nog:

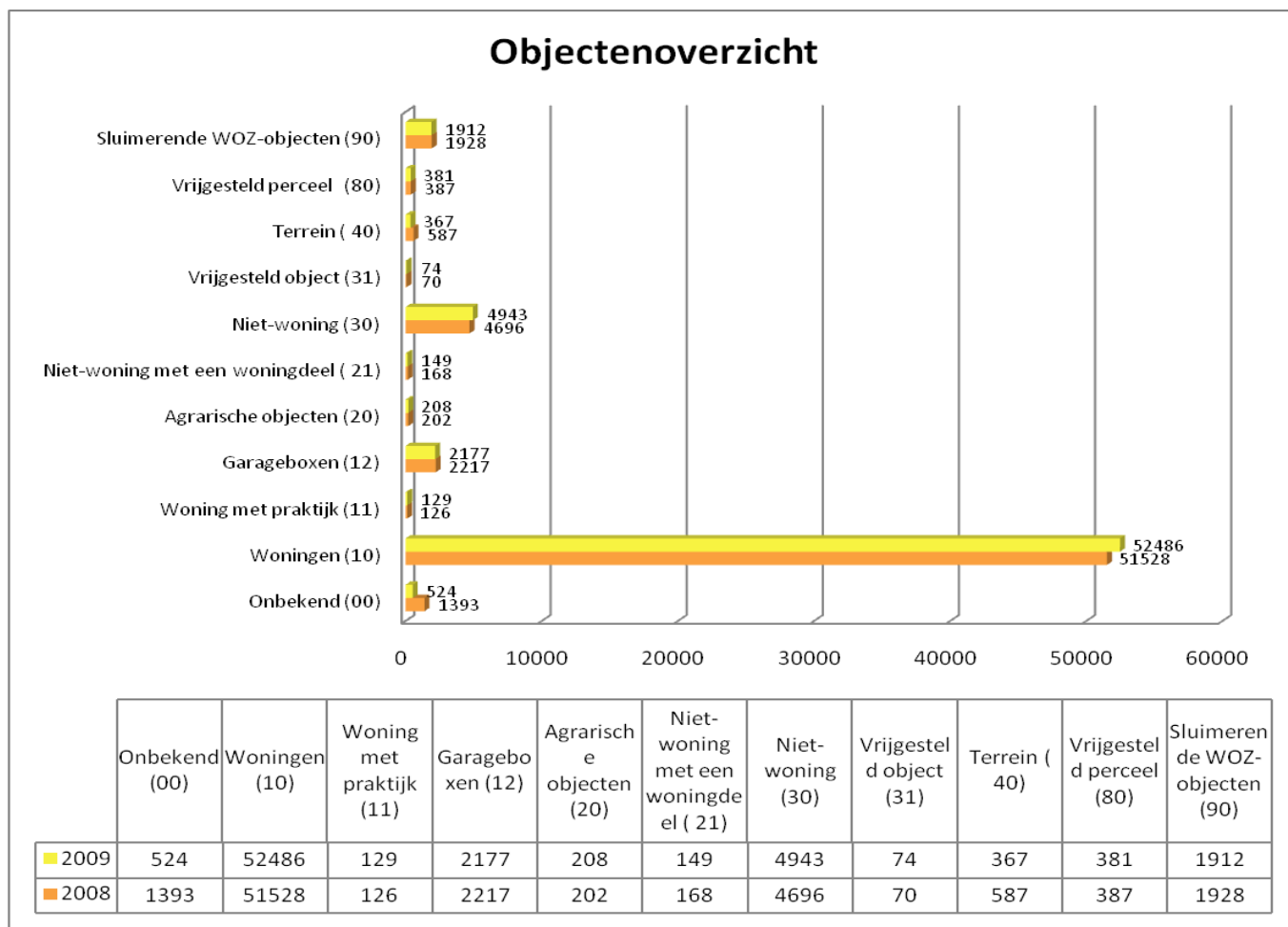
- Wie is de belastingplichtige
- Is het een tijdstip- of tijdvakheffing?
- Als het een tijdvakheffing betreft; vindt er restitutie plaats bij een binnengemeentelijke verhuizing?
- Als het een tijdvakheffing betreft; vindt er restitutie of betaling plaats op basis van de volle kalendermaanden?
- Welke grondslag wordt gehanteerd?

In de gemeente Fictief hebben we geen/enkele bijzonderheden aangetroffen in de verordening.

Op basis van deze gegevens hebben we de maximale belastingcapaciteit per heffing berekend. In de volgende paragraaf wordt het verschil tussen de maximale en de gerealiseerde aanslagoplegging weergegeven.

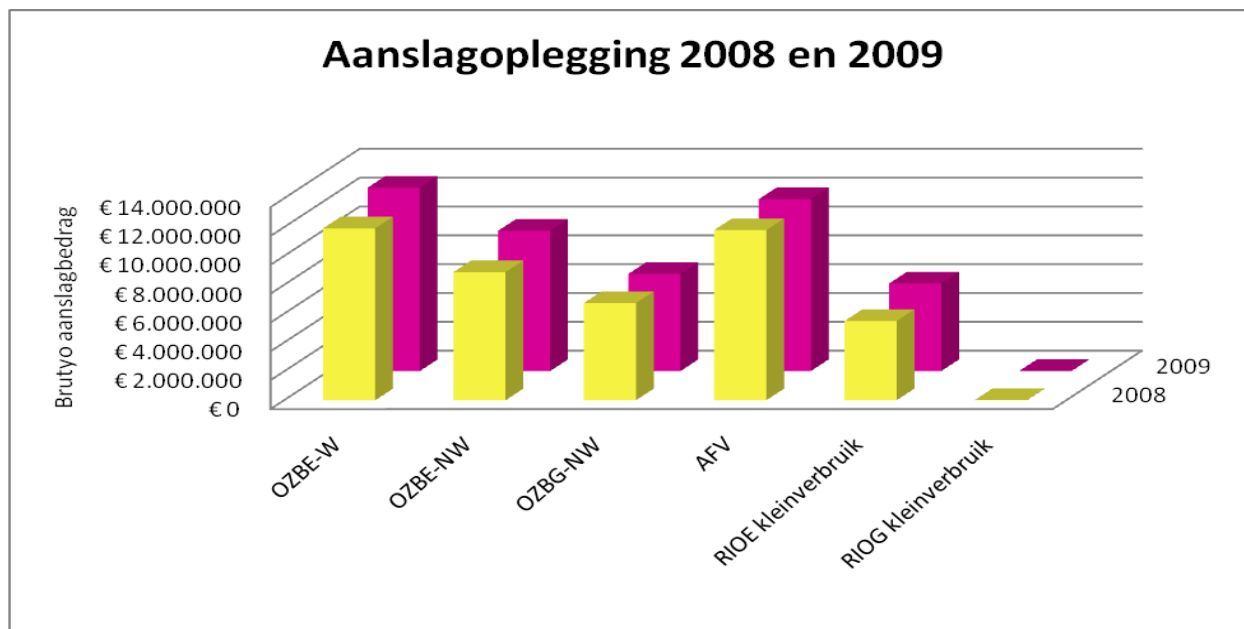
2.2. Objectenoverzicht

In dit hoofdstuk wordt de aanslagoplegging voor OZB, Rioolheffing kleinverbruik en Afvalstoffenheffing weergegeven, te beginnen met een objectenoverzicht.

2.3. Aanslagoplegging

Om inzicht te krijgen in de huidige aanslagoplegging hebben we in de onderstaande tabel de kengetallen van de aanslagoplegging weergegeven.

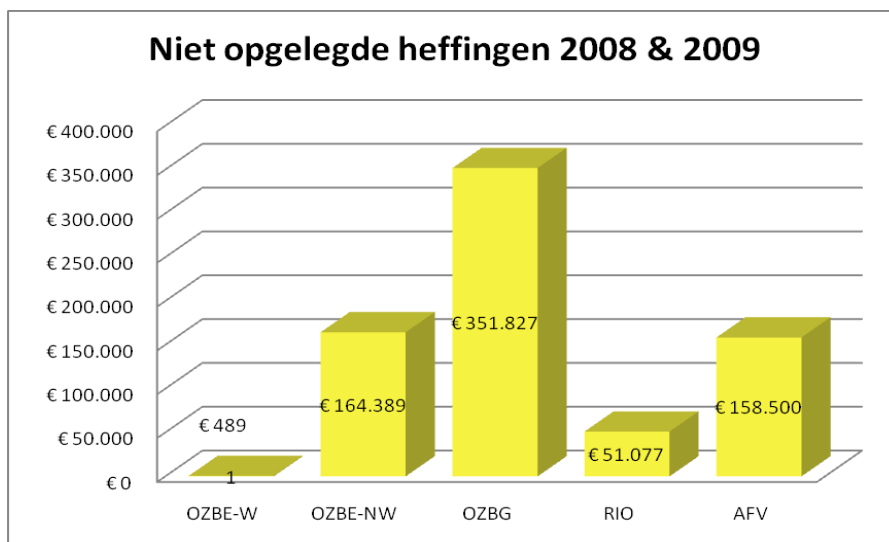

	2008		2009	
OZBE-W	€	11.925.477	€	12.721.757
OZBE-NW	€	8.885.716	€	9.725.886
OZBG-NW	€	6.739.161	€	6.739.161
AFV	€	11.799.433	€	11.921.391
RIOE kleinverbruik	€	5.493.637	€	6.072.164
RIOG kleinverbruik	€	19.278	€	21.310
Totaal	€	44.862.702	€	47.201.669

De totale aanslagoplegging in 2009 bedraagt **€ 47.201.669**. Uit de bovenstaande grafiek blijkt dat de OZBE –woningen het meest oplevert met 12,7 miljoen. Daarna brengt de afvalstoffenheffing het meest op met 11,9 miljoen.

3. Analyse

3.1. Indicatie niet opgelegde heffingen

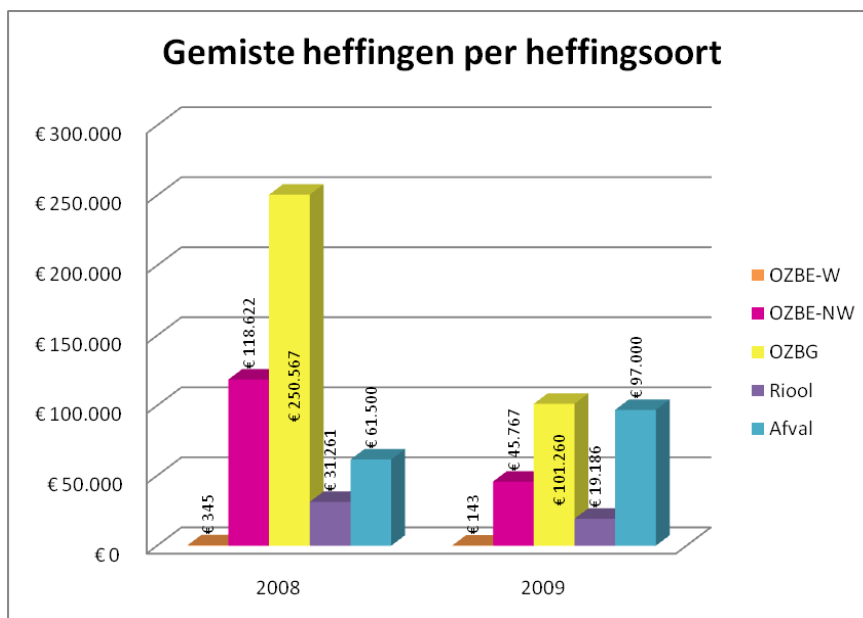

Niet opgelegde heffingen cumulatief 2008 & 2009						
	OZBE-W	OZBE-NW	OZBG	RIOOL	AFV	Totaal
Totaal	€ 489	€ 164.389	€ 351.827	€ 51.077	€ 158.500	€ 726.282

Zoals uit het bovenstaande blijkt gaat het om een onbenutte belastingcapaciteit van ruim € 1.100.000. In de bovenstaande grafiek wordt aangegeven welke bedragen niet opgelegd in 2009 en 2010. Hier zien we dat de OZBE-woningen nagenoeg volledig is opgelegd. De overige heffingen zijn niet allemaal maximaal geheven, met name de niet opgelegde OZBG is hoog, evenals de afvalstoffenheffing. De oorzaken hiervan en de resultaten worden in het volgende hoofdstuk verder uitgewerkt.

3.2. Niet opgelegd per heffingssoort

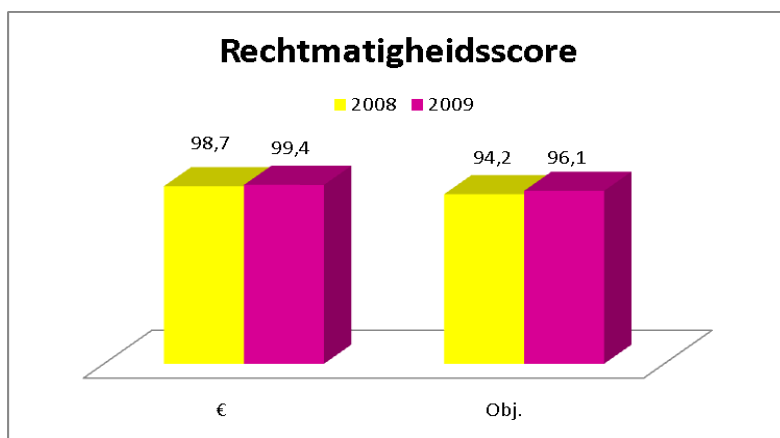
In de onderstaande grafiek geven we aan wat mogelijk nog op te leggen is per heffingssoort per jaar. In de eindconclusie hebben we al aangegeven wat de cumulatieve gemiste inkomsten zijn over de afgelopen jaren, in de onderstaande grafiek wordt dit uitgesplitst per jaar naar heffingssoort.

	2008		2009	
OZBE-W	€	345	€	143
OZBE-NW	€	118.622	€	45.767
OZBG	€	250.567	€	101.260
Riool	€	31.261	€	19.816
Afval	€	61.500	€	97.000
Totaal	€	462.295	€	263.986

Het jaar 2009 is beduidend vollediger dan 2008, al is ook in 2009 niet de maximale belastingcapaciteit benut. Met name de niet opgelegde aanslagbedragen OZBG zijn in beide jaren erg hoog. De afvalstoffenheffing is de enige heffing die minder volledig is in 2009, omdat hier meer objecten zijn die wel een grondslag afvalstoffenheffing hebben maar geen plicht. Hiervan zijn alleen de harde gemiste heffingen in beeld gebracht, de mogelijk niet opgelegde aanslagbedragen zoals de leegstand, de objecten zonder riool en de objecten zonder waarde zijn hier weer buiten beschouwing gelaten. In het volgende hoofdstuk zullen we per heffing analyseren waarom de betreffende aanslagen niet opgelegd zijn.

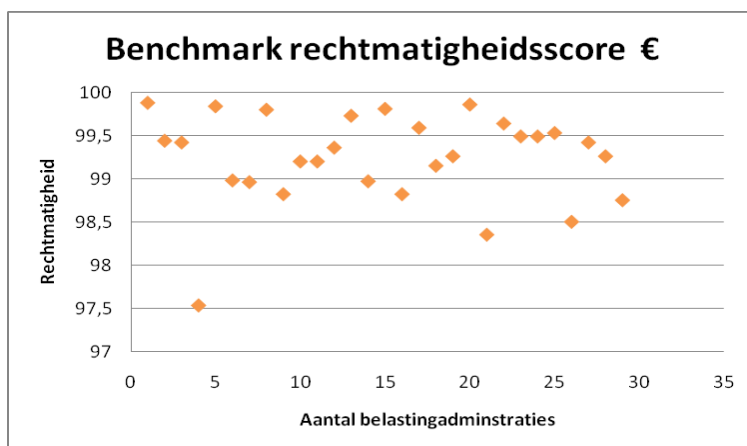
3.3. Rechtmatigheidsscore

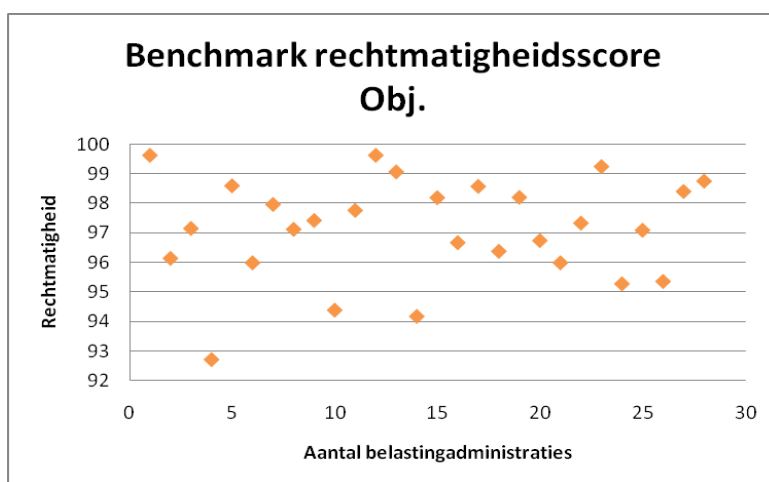

De volledigheid van de belastingadministratie uitgedrukt in geld en in objecten per jaar ten opzichte van de aanslag, geeft de rechtmatigheidsscore aan. Hier zie je dat de volledigheid in geld uitgedrukt een hogere score geeft dan de score van de onvolledige objecten ten opzichte van het aantal objecten. Daarnaast valt op dat de volledigheid in 2009 in ieder geval toeneemt.

3.4. Benchmark

Om de rechtmatigheidsscore in een perspectief te plaatsen houden we sinds enige tijd de scores van andere belastingadministraties bij. In de onderstaande spreidingsdiagrammen zijn 29 administraties beoordeeld. De rechtmatigheid in geld uitgedrukt bevindt zich in de meeste gevallen boven de 99% van de maximale belastingcapaciteit. Bij de objecten zonder aanslag is de spreiding wat groter.

3.5. Oorzaken en gevolgen

De verschillen tussen de ideale en de gerealiseerde aanslagoplegging en gegevenslevering zijn besproken met de inhoudelijke deskundigen binnen uw organisatie..Gezamenlijk zijn wij tot de onderstaande oorzaak/gevolg matrices gekomen.

Oorzaak/Gevolg Analyse in €								
Oorzaak	Gevolg	G.1 geen	G.2. gegevenslevering afnemers	G.3 gegevenslevering burgers	G.4 inkomstenderving aanslagoplegging	G.5 inkomstenderving algemene uitkering	G.6 inefficiënt proces	G.7 managementinformatie
O.1 onbekend						€ 3.491		
O.2 proceskeuze		€ 0		€ 0				
O.3 kennis & kunde		€ 0		€ 0		€ 23.933		
O.4 brongegeven/database onjuist								
O.5 communicatie								
O.6 inrichting applicatie								

Oorzaak/Gevolg Analyse in objecten								
Oorzaak	Gevolg	G.1 geen	G.2. gegevenslevering afnemers	G.3 gegevenslevering burgers	G.4 inkomstenderving aanslagoplegging	G.5 inkomstenderving algemene uitkering	G.6 inefficiënt proces	G.7 managementinformatie
O.1 onbekend						3.491		
O.2 proceskeuze		o		o				
O.3 kennis & kunde		o		o		23.933		
O.4 brongegeven/database onjuist								
O.5 communicatie								
O.6 inrichting applicatie								

Er zijn een aantal hoofdoorzaken te benoemen die er voor zorgen dat de belastingadministratie niet volledig is.

Als we bij de gevolgen beginnen, dan zien we dat de verschillen de grootste gevolgen hebben voor de belastinginkomsten.

Op de volledigheid van de OZBE woningen valt niets aan te merken, deze aanslagoplegging is op een paar honderd euro na volledig. De belangrijkste oorzaken voor de niet opgelegde aanslagen bij de overige heffingen zijn als volgt:

OZBE niet-woningen

Voor 2008 staat er een aanzienlijk bedrag (ruim € 61.000) klaar voor aanslag. Deze objecten hebben nog geen waarde grondslag, maar wij zien wel dat er een vastgestelde- en een OZB-waarde is. Mogelijk zijn deze nog niet beschikt.

Daarnaast staat er een aanzienlijk bedrag (ruim € 41.000) open als gevolg van blokkeringen. De Gemeente Fictief heeft deze objecten in beeld en het is een beleidskeuze geweest om bepaalde objecten niet voor 3 jaar ineens aan te slaan. Dit is ook de voornaamste reden voor de niet opgelegde aanslagen in 2009. Tevens hebben we geconstateerd dat er niet-woningen zijn die aangeslagen zijn voor het OZBE woningtarief. Het gaat hier om gedeerde inkomsten van ruim € 400.000, het betreft voornamelijk bouwterreinen en gezinsvervangende tehuizen. Voor het belastingjaar 2010 is dit al gecorrigeerd.

OZBG

In 2008 is de belangrijkste reden dat de niet-woningen in aanbouw niet aangeslagen zijn voor het gebruikersdeel. Het gaat hier om ruim € 150.000. Ook hier spelen blokkeringen weer een rol, evenals

de objecten die klaar voor aanslag zijn, zoals bij het OZBE het geval was. In 2009 zijn alleen de blokkeringen en de post klaar voor aanslag nog niet opgelegd.

Riool

Hier is de toewijzing van de plicht (belastingsoort) de voornaamste reden voor het ontbreken van een aanslag. Een andere belangrijke reden is het ontbreken van de grondslag. Dit kan eigenlijk niet omdat de Rioolheffing gebaseerd op eigenaar en per definitie hebben alle onroerende zaken het hele jaar door een eigenaar. Deze grondslag zou dus gevuld moeten zijn. Het gaat om een totaal van 1437 objecten voor 2008 en 1648 voor 2009, hetgeen een aanslagbedrag vertegenwoordigt van respectievelijk ruim € 136.000 en € 161.000.

Afval

Er zijn twee redenen waarom de afvalstoffenheffing niet opgelegd is; dat zijn het ontbreken van een grondslag en/of de plicht. Met het ontbreken van de grondslag bedoelen we dat het aantal bewoners niet gevuld is, hier wordt o aangegeven.

Samenvattend komt het neer op drie hoofdoorzaken:

1. Praktische toepassing van Wet- en Regelgeving binnen het belastingproces.
Voorbeelden hiervan zijn het verkeerde gehanteerde OZBE tarief en het ontbreken van een OZBG aanslag bij niet woningen in aanbouw.
2. Fouten in de inrichting van de belastingapplicatie.
Er is geen eenduidig beleid in toewijzing van de belastingsoorten aan de objecten.
3. Verkeerd gebruik van de belastingapplicatie.
Dit is het geval bij de objecten waarbij de grondslagen niet volledig zijn geregistreerd. Een ander voorbeeld is de onjuiste combinatie soortobjectcode/gebruikscodes.

3.6. Aanbevelingen

Als eerste zullen de geconstateerde fouten opgelost moeten worden.

Ten tweede zal de inrichting beoordeeld moeten worden daar waar het gaat om de belastingsoorten. Alle objecten moeten gekoppeld worden aan de juiste belastingsoorten. Hiervoor kan een blauwdruk ontworpen worden, gebaseerd op de landelijke wetgeving en de verordeningen, zodat de betreffende objecten in ieder geval in aanmerking komen voor de juiste heffing. Vervolgens zullen alle bijbehorende grondslagen gecontroleerd en aangevuld moeten worden. Dit zou wellicht een geautomatiseerde slag kunnen zijn.

Daarnaast zal het de kwaliteit van de belastingadministratie zeker ten goede komen als er geïnvesteerd wordt in een upgrading van zowel de proceskennis als het gebruik van de belastingapplicatie.